

Opgave 1 Meer zichtbaarheid Friese taal in Friesland

tekst 1

Cameratoezicht op Friese snelweg wordt ‘Kameratafersjoch’

(...) Het Rijk en de provincie Fryslân ondertekenden deze week een akkoord om het Fries zichtbaarder te maken in de openbare ruimte. (...)

5 Afgesproken is (...) dat matrixborden, bij wegwerkzaamheden of omleidingen op rijkswegen in Friesland, Friestalige teksten krijgen. ‘Denk om uw snelheid’, wordt

10 aangevuld met ‘Tink om jo snelheid’. Dat geldt ook voor borden op straat. Cameratoezicht wordt ‘Kameratafersjoch’. Helpt dit nu echt om het Fries, als tweede rijkstaal, te

15 versterken? Is het geen symboolpolitiek? “Het helpt juist omdat het symbolisch is”, onderstreept de Friese gedeputeerde Poepjes (CDA). “Het Fries zit in het

20 hart van de Friezen. Als je het buiten meer ziet, gaan de status en uitstraling ervan omhoog. Friezen zien dat hun taal relevant is en gezien mag worden.”

25 Het werkt dus psychologisch, stelt ze. “Kom je meer Fries tegen, dan krijg je onbewust mee dat die taal

heel normaal is (...).” Van de inwoners in Friesland kan 93 procent

30 het Fries vrij aardig tot heel goed verstaan, blijkt uit de Taalatlas Fries uit 2020. 78 procent kan het ook lezen.

Aant Jelle Soepboer, kandidaat-wethouder voor de Fryske Nasjonale Partij (FNP) in Noardeast-Fryslân, gaat nog een stap verder. Het Fries zal niet overleven als het weinig

35 zichtbaar is in de publieke ruimte. Een ander argument van Soepboer is dat het voor niet-Friezen noodzakelijk wordt de taal te leren als ze veel

40 Friese woorden op straat zien. “Import die hier komt wonen, geef je een duwtje in de rug om Fries te leren verstaan.” En dat heeft niets met uitsluiting te maken, beklemtoont hij. “Juist niet. Ze krijgen zo juist het

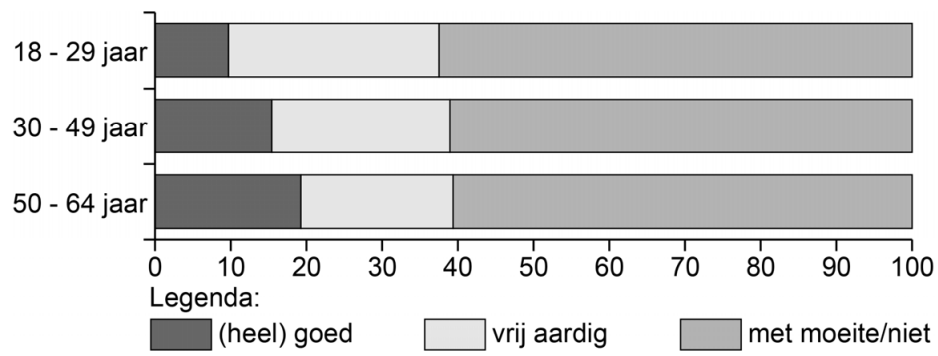
45 gevoel dat ze bij de lokale gemeenschap horen.” Verwarrend hoeven Friese aanduidingen al evenmin te zijn, meent Soepboer. “Iedereen weet dat je op een

50 fytspaad niet met de auto mag.”

bron: Karin de Mik, www.trouw.nl, 7 mei 2022

figuur 1

De kwaliteit van schrijfvaardigheid in het Fries (%) naar leeftijd

bron: De Fryske Taalatlas 2020